

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXVII, broj 18

4. svibnja 2017.

cijena 200 Ft

Državna kobasijada sa Slavonskim lolama

Foto: Ákos KOLLÁR

4. - 5. stranica

Hrvatski dan u Dušniku

6. stranica

Koljnof – Buševac – Vukovina

11. stranica

Dravsko proljeće

12. stranica

Komentar

Umri muški

U svojoj je propovijedi papa Franjo kazao da su mučenici „živa krv Crkve“, i da koliko smo puta u teškim povijesnim trenucima čuli ljude kako govore: „Danas su našoj zemlji potrebni junaci“. Kako živo nasljeđe mučenika daje nam danas mir i jedinstvo. Oni nas uče da se snagom ljubavi, nježnošću može boriti protiv drskosti, nasilja i rata te da se strpljenjem može ostvariti mir. Pitam se ja, jesu li Hrvatima u Mađarskoj potrebni junaci, uzorite osobe, mučenici, martiri? I jesmo li sposobni prepoznati ih? Jasno je da Crkva, čovječanstvo imaju svoje mučenike, blažene i svetce. Ali mučenik nije samo taj koji je bio fizički zlostavljan i ubijen zbog svojih uvjerenja ili stavova, nego i onaj koji pati zbog nečega. A što je s onima koji su već u djetinjstvu krenuli po stazi s uvjerenjem da će ispraviti nepravde i krivice, pomoći bespomoćnima ili uspostaviti „kraljevstvo“ nepravde, donkihotski se boriti protiv malograđanštine, ljudske gluposti i prosječnosti? Mnoge su Hrvate pozatvarali jer su ostali pri svome mišljenju, jer su bile iskre u društvu, i takvi su opasni za sustav. Zar ne? Poznato je da i zrno pijeska može zaustaviti mehanizam stroja.

Kada mi je „dedu“ bio na samrti, pa je bač' Jašo došao obrijati ga, on reče: „Jašo, propali smo. Nema nas više.“ Tako mi pričaju. Je li on bio patnik? Junak? Bio je tek list na gordoju bunjevačkoj grani hrvatskoga stabla. Nije on nosio Croata kravatu (misli Borisa Marune), ili umirao na oltaru domovine, bio čovjek sa čvrstim uvjerenjem i jasnim stavovima o Hrvatima Bunjevcima, o nama. Trebaju li nam osobe sa čvrstim stavovima, koji su nepotkupljivi? Je li nam potreban takav duh koji, Bogu hvala, još uvijek živi u nas? Kažu da postoji osoba koja kupuje kuće, pa izgrađuje hrvatske domove za razne sadržaje, da dio svoje imovine „ulaže“ u naš boljitak. Vele da ima i takvih koji su nadobudno krenuli, imali napredne misli i poticaje, pa sad diskretno šute jer ih guši gorak talog razočarenja. Al' čujem kako ima i onih koji još uvijek postavljaju pitanja, ali i onih kojima i nije briga. Pojedini su na rubu društva, a pojedini su još uvijek dobrodošli. I koja je pouka? Valjda ta da treba znati živjeti sa svojim križem, al treba znati i mrijeti, onako muški.

Kristina

Glasnikov tjedan

U skladu sa zakonom o šengenskim granicama, službenici granične policije prilikom obavljanja granične kontrole putnika, kako za vrijeme ulaska tako i za vrijeme izlaska s područja EU-a, provode sustavnu provjeru svih putnika putem dvije baze podataka: nacionalne baze podataka Informacijskog sistema MUP-a i Interpolovu bazu podataka.

Predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović uputila je 19. travnja pismo predsjedniku Europskog vijeća Donaldu Tusku, predsjedniku Europskog parlamenta Antoniju Tajaniju i predsjedniku Europske komisije Jean-Claudeu Junckeru u vezi s Uredbom Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2016/399 u pogledu jačanja kontrola

provjerom u relevantnim bazama podataka na vanjskim granicama koja je već u prvom slučaju svoje primjene za vrijeme pojačanoga broja prelazaka granice uslijed blagdan-skog razdoblja ukazala na nekoliko problema.

Naime, način primjene od strane nadležnih tijela tijekom proteklih uskrkovao je višesatne zasto-lazima između Republike Hrvatske, uz niz izravnih ravnih i potencijalno du-pogotovo ako bi se takav be nastavio.

Prije svega, državlja-Europske unije, suočeni s kontrola na granici izme-ske i Republike Slovenije, zadovoljstvo takvom no-sebice dužinom čekanja

K tome, između Republike Hrvatske i Republike Slovenije stvorila se prepreka slobodnom kretanju osoba kakva postoji na vanjskim granicama Europske unije, a ne na onoj između dviju država članica. Moram naglasiti da se državljani Republike Hrvatske ovih dana pitaju kako to da im je bilo lakše ući u Republiku Sloveniju i Europsku uniju dok Republika Hrvatska nije bila članica Europske unije nego sada kada jest. To je zaista apsurd!

Moram istaknuti i to da je takvo postupanje Republike Slovenije u hrvatskoj javnosti stvorilo dojam ostvarenja neodgovornih najava nekih slovenskih političara da Republika Slovenija može prema Republici Hrvatskoj poduzeti određene mjere i onemogućiti dolazak turista kao odgovor, svojevršno sredstvo prisile ili retorzije, na stajalište Republike Hrvatske u vezi s arbitražnim postupkom koji Republika Hrvatska smatra nepovratno kompromitiranim i iza nas. Naglasila bih i u ovoj prigodi da Republika Hrvatska želi s Republikom Slovenijom izgrađivati što bolje odnose. Dopustite mi napomenuti da istodobno, tijekom proteklih uskrasnih blagdana, na granici Republike Hrvatske s drugom članicom Europske unije, Mađarskom, nije bilo većih problema unatoč također pojačanom obujmu prometa.

Osim toga, pribojavam se da bi očekivanje istovjetnog postupanja na unutarnjim granicama Europske unije, posebice onima između Republike Hrvatske i Republike Slovenije, za vrijeme nadolazećih ljetnih praznika moglo imati znatnog učinka na odluku mnogih državljana članica Europske unije, tradicionalnih gostiju koji u velikom broju dolaze upravo automobilima, i ove godine otići na ljetovanje u Republiku Hrvatsku, što bi onda pridonijelo i padu društvenoga proizvoda s obzirom da turizam čini umalo 20 posto u njegovu sastavu.

Stoga vas pozivam da se, u okviru vaših nadležnosti, zauzmete za žurno iznalaženje rješenja da se na granicama Republike Hrvatske i drugih država članica Europske unije, dakle unutarnjim granicama Europske unije, primijeni režim graničnih kontrola koji će omogućiti nesmetan protok osoba i roba, kao i dosad – piše Grabar-Kitarović.

Branka Pavić Blažetin

U skladu sa zakonom o šengenskim granicama, službenici granične policije prilikom obavljanja granične kontrole putnika, kako za vrijeme ulaska tako i za vrijeme izlaska s područja EU-a, provode sustavnu provjeru svih putnika putem dvije baze podataka: nacionalne baze podataka Informacijskog sistema MUP-a i Interpolovu bazu podataka.

spomenute Uredbe Republike Slovenije snih blagdana uzro-je na graničnim prije-Slovenije i Republike i trenutnih, ali i neiz-goročnih posljedica, način primjene Ured-

ni država članica uvođe njem sustavnih đđu Republike Hrvat-iskazali su izrazito ne-vom praksom, a po-na graničnu kontrolu.

Objavljen iznos dodatne potpore za obavljanje (za obavljene) javnih zadaća za 2017. godinu

Fond za podupiranje ljudskih potencijala Ministarstva ljudskih resursa objavio je bodovno vrednovanje u drugome krugu i iznose dodatne potpore mjesnih narodnosnih samouprava (uključujući i područne) za 2017. godinu koje je dostupno na web-stranici www.emet.gov.hu.

Nije bilo promjena u načinu dodjele potpore za obavljanje javnih zadaća. Pravo na potporu za obavljanje javnih zadaća ima ona mjesna samouprava (i područna) koja je glavnogradskom ili županijskom vladinu uredu do 15. siječnja 2017. dostavila zapisnike s najmanje četiriju sjednica zastupničkog vijeća od prethodne godine, i zapisnik obvezne godišnje javne tribine, ako ona nije održana u okviru jedne od četiriju sjednica. Vladini glavnogradski i županijski uredi ove dokumente (zapisnike) dostavili su ministru odgovornom za narodnosnu politiku, koji je prema zadanim kriterijima vrednovao zapisnike i obavljene javne zadaće – prema zadaćama koje se odnose na zastupanje interesa, nadalje na zadaće u svezi s kulturnom autonomijom, te na druge zadaće u svezi s opstankom narodnosti – utvrdivši vrijednost jednog boda, konačno i broj bodova te iznos potpore dane narodnosne samouprave. Okvirni se iznos raspodjeljuje između mjesnih i područnih narodnosnih samouprava – prema njihovu broju – tako da se broj područnih samouprava uzima u obzir udvostručeno. Zatim se okvirni iznos dijeli s ukupnim brojem bodova i utvrđuje iznos jednog boda, a na temelju toga i konkretan iznos potpore za svaku narodnosnu samoupravu.

Okvirni iznos dodatne potpore za obavljanje javnih zadaća za 2017. godinu bio je veći za umalo 80 milijuna forinta nego lani (1 568 533 323 forinta), dakle 1648,5 milijuna forinta. Budući da jedan bod vrijedi 26 776 forinta, umalo tisuću forinta više nego lani (25 758 forinta), maksimalnih 100 bodova ove godine znači potporu u iznosu od 2 677 600 forinta. Broj bodova odnosno iznos potpo-

re od samouprave do samouprave vrlo je različit. Bilo je nevaljanih natječaja (samouprave koje nisu udovoljile narečenim uvjetima), ali i valjanih bez ijednog boda. Potpore su veoma neujednačene unutar svih narodnosti. Od 2110 mjesnih i područnih narodnosnih samouprava, ove je godine svega četiri dobilo maksimalnih 100 bodova, među njima kao jedina i garska Hrvatska samouprava (dok ih je lani bilo pet hrvatskih). Iza nje se nalazi Kozar s 82 boda, te Vršenda s 81 bodom. Na prvome mjestu područnih samouprava od svih narodnosti ove godine s najviše bodova i s najvećim dodijeljenim iznosom jest šomođska Hrvatska samouprava s 84 boda, i s iznosom od 3 050 880 forinta. Slijedi Baranja sa 78 bodova i potporom od 2 832 960 forinta, te Đurska županija

sa 72 boda. Prema tome vrijednost jednoga boda kod područnih samouprava iznosi 36 320 forinta, što je umalo pet tisuća više nego lani (41 092 Ft). Ove godine nije bilo područnih samouprava s maksimalnih 100 bodova. Podsjetimo da je lani Zalska hrvatska samouprava dobila maksimalnih 100, Šomođska 93, a Baranjska županije nije udovoljila.

Podupiratelj će putem državne riznice doznati potporu u dva obroka, prvi do 30. travnja, a drugi do 30. kolovoza. Novost je da se potpora može uporabiti do 31. prosinca 2018. godine, i to isključivo za obavljanje i podupiranje obveznih javnih zadaća, za narodnosne medijske sadržaje, usluge i njihovo podupiranje, za javnu prosvjetu, za razvijanje društvenog sudjelovanja, te za njegovanje tradicija i kulturnih vrijednosti. Nakon 45 dana od uporabe, odnosno najkasnije do 15. ožujka 2019. godine mora se predati stručni i financijski obračun nadležnom ministru, a o prihvatu obračuna ministar će putem web-stranice obavijestiti mjesne narodnosne samouprave. Uz obračun se mora priložiti i cjeloviti sažetak o svim računima. S. B.

JURA

Skupno shodišće Gradišćanskih Hrvatov milosnomu kipu Krvave suze točeće Blažene Dvice Marije Jurske, ljetos je predviđeno 7. majuša, u nedilju od 10 uri, zbog obnove jurske katedrale, u crikvi benediktincev (Széchenyijev trg). Glavni celebrant svete maše je jurski biskup dr. András Veres, ("hrvatski glas biskupa" je Marko Mogyorósi, biskupski tajnik), a svetačnu večernju služi Jožef Kuzmić, gradišćanskohrvatski duhovnik iz Austrije. Shodišće muzički oblikuju jačkarice i tamburaši iz Narde ter na orgula dr. Jive Maasz iz Slovačke.

III. Hrvatska državna kobasijada u Pečuhu

U organizaciji Hrvatske državne samouprave, Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj te pečuške Hrvatske samouprave, 21. travnja 2017. godine održana je III. Hrvatska državna kobasijada u pečuškoj Sportskoj dvorani „Dezső Lauber“. Tijekom večeri nagrađeni su najbolji proizvođači domaćih svinjskih poslastica u dvije kategorije: kobasice i salame (štifolder). Dvoranu je napučilo 650-ak posjetitelja, a ulaznice za stolove, uz pojedince, kupile su uglavnom hrvatske samouprave iz Baranje i Šomođa te ustanove u HDS-ovu održavanju.

Oni proizvođači koji su željeli sudjelovati na ocjeni kobasica i salama, njihove su uzorke trebali unaprijed (do 7. travnja) dostaviti organizatorima. Prijavljeni uzorci bili su izloženi tijekom večeri u obliku švedskoga stola, a o dobrom raspoloženju uz izvrsnu večeru i vino brinuo se poznati hrvatski tamburaški sastav SLAVONSKE LOLE i podravski sastav P+.

Na natjecanje je stiglo 39 uzoraka u kategoriji salame i 30 uzoraka u kategoriji kobasica, a četiri uzorka natjecala su se u međunarodnoj kategoriji salame. Ocjenjivanje prijavljenih uzoraka bilo je 11. travnja u Hrvatskome klubu Augusta Šenoae, a članovi ocjenjivačkog suda bili su: Mijo Božanović, Zoltán Vizvári, Arpad Kolešnjikov i Péter Solti.

Okupljene su pozdravili: generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu Vesna Haluga, predsjednik samoborske udruge Zlatna Šajba Dubravko Viduč i predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Gugan koji je i otvorio ovogodišnju Kobasijadu.

Zlato KUD-u „Marica“

Zlato Dubravki Viduč

Gosti iz Virovitičko-podravske županije

Gošće iz Mohača, članice Orkestra Dunavkinje

Slijedilo je uručenje nagrade najboljima. Tako su zlato u kategoriji salama osvojili: Jozo Hari s prosjekom 42,50, Nora Hari s 41,75, Jozo Hari „Jelen blagi“ s 41,25, Robert Ronta s 39,75, Ildiko Bošnjak Balaž s 39,25, Zoltan Solga s 38,50, Vera Kovačević s 38,00, Robert Ronta s 38,00, Ljubica Weber s prosjekom 38,00. Uz devet zlata, u ovoj kategoriji dodijeljeno je i 15 srebrnih te 15 brončanih diploma, a najmanji prosjek bio je 18,25.

U kategoriji kobasica zlatnu su diplomu osvojili: salantski KUD Marica s prosjekom 41,5, Tibor Murinyi s 40,75, Zoltán Vízvári s 39,75, Robert Ronta s 39,25, József Ott s prosjekom 39,00. U ovoj kategoriji dodijeljeno je i sedam srebrnih diploma te 18 brončanih, a najniža je ocjena bila 25,75.

Dobitnici nagrada u međunarodnoj kategoriji salame jesu Dubravka Viduč zlato s prosjekom od 31,50, Dubravka Viduč zlato s 31,24, OPG Franjul Ljubica Sveti Petar u šumi zlato s 30,00 te Sremska kobasica Šid srebro s prosjekom od 27,25.

Diplome i nagrade uručili su Vesna Haluga, Ivan Gugan i Dubravko Viduč.

Slijedila je večera i hrvatski bal do ranih jutarnjih sati uza Slavonske lole i sastav P+.

Zlato za Jozu Harija

Djelatnici Hrvatske škole Miroslava Krleža

Međunarodna skupina proizvođača kobasica

Foto: AKOS KOLLAR

Orkestar P+

Gošće iz Pečuha

Priredba je ostvarena s potporom: Hrvatske državne samouprave, Zajednice podravskih Hrvata, Saveza Hrvata u Mađarskoj, Hrvatske samouprave Baranjske županije, Hrvatske samouprave Šomođske županije, pečuške Hrvatske samouprave, Hrvatskoga kluba Augusta Šenoa, Joze Harija, zastupnika u Skupštini grada Pečuha te Ministarstva ljudskih resursa.

Branka Pavić Blažetin

Hrvatski dan u Dušnoku

Racka šetnja, nogomet i kulturni program; ugošćen hrvatski prvoligaš NK Inter Zaprešić

Stotine mještana i njihovih gostiju okupilo se 22. travnja na Hrvatskom danu u Dušnoku koji je priređen u suorganizaciji mjesne Hrvatske samouprave, Seoske samouprave i Nogometnoga kluba. Kako je istaknuto u večernjim satima prigodom otvorenja kulturnog programa i završnice Dana, nikada toliko Hrvata iz Lijepe Naše i Mađarske nije bilo u jednom danu u Dušnoku. Došli su gosti iz prijateljskih Vođinaca, Splita, Drniša, s Visovca, Zagreba i Zaprešića, ali i Budimpešte, Tukulje, Kečkemeta i brojnih drugih naselja.

Dušenici mališani

Cjelodnevni zabavni, športski i kulturni program u prijedopnevnim satima otvoren je međunarodnim malonogometnim turnirom, koji je priređen peti put zaredom, a glavni organizator bio je Ivan Hevizi. Na tradicionalnom turniru sudjelovalo je četiri momčadi: Baja, Bačino, Vođinci (Hrvatska) i domaća momčad.

Predstavljanje naselja, prošlosti, stanovnika, načina života, sadašnjosti, običaja, upoznavanje kulturnih društava i udruga dušnočkih Hrvata, hrvatske glazbe uz orkestar „Zabavna industrija“, šetnja stazom bračnih parova i obalom Voša (Vajas), posjet župnoj crkvi, izložbe mjesne povijesti, kušanje domaćih ugoda, a obilazak prošteništa i hodočastišta kod feketske kapelice izostao je zbog nakislog terena, uza stare legende i predaje – samo je dio cjelodnevne priredbe pod nazivom Racka šetnja, doživljajni dan i bal čiji je glavni organizator bio Dušnočanin Ivan Bolvari, u suorganizaciji s mjesnom Hrvatskom, Seoskom samoupravom i udrugom Balkan Calling Experience. Sve to uključivanjem dušnočkih obrtnika i potporom poduzetnika. Uza sve to bogatstvo tradicija, zajedništvo i nadaleko poznato gostoprimstvo Dušnočana, mogućnosti na turističkom i gospodarskom planu tek su u otkrivanju – reče uz ostalo Ivan Bolvari naglašujući da se prema prijavama odazvalo umalo osamdeset sudionika uglavnom iz Budimpešte, Tukulje, ali i Kečkemeta.

U ranim popodnevnim satima NK Dušnok, zasad vodeći u prvenstvu druge županijske lige, prvi put ugostio je jednoga hrvatskog prvoligaša: NK Inter iz Zaprešića. Kako je istaknuto u

pozivu, posrijedi je hrvatski prvoligaš koji trenutno zauzima 8. mjesto u hrvatskome nogometnom prvenstvu, a u svojoj povijesti bio je osvajač Hrvatskoga nogometnog kupa i 2. mjesta hrvatskoga nogometnog prvenstva. Riječ je o klubu za koji su neko vrijeme igrali poznati hrvatski reprezentativci Luka Modrić (Real Madrid), Vedran Ćorluka (Lokomotiva Moskva), Dejan Lovren (Liverpool) ili Zvonimir Soldo (Benfica, VfB Stuttgart). Prijateljski susret, odigran na dušnočkome nogometnom igralištu, pratilo je gotovo 500 posjetitelja, a završen je pobjedom gostiju 11 : 1.

Dan je u večernjim satima završen cjelovečernjim kulturnim programom. Nakon pozdravnih riječi domaćina, upriličeno je i svečano proglašenje rezultata i dodjela pehara prijedopnevnoga međunarodnog hrvatskog malonogometnog turnira. Na iznenađenje domaćina, ovoga puta prvo mjesto pripalo je momčadi grada Baje, drugo Bačino, treće domaćoj momčadi, a četvrto mjesto momčadi iz prijateljskih Vođinaca. Za najboljeg vratara proglašen je Roland Nemes, za najboljeg igrača Ferenc Gubany, a najbolji strijelac bio je Žolt Ribar. Nagrade su im uručili glavni organizator Ivan Hevizi i ravnatelj NK Inter Zaprešić Branko Laljak, koji je tom prigodom zahvalio domaćinima na pozivu i gostoprimstvu: Našem je klubu bila izuzetna čast da gostuje na Danu Hrvata u Dušnoku i da svojim prvim nastupom u Mađarskoj pridonese uspješnosti današnjega dana – reče uz ostalo Branko Laljak. U nastavku večeri program je otvorila dječja skupina Dušenici, djeca koja su izvela hrvatske pjesme, splet dušnočkih plesova te kazivali nedavno objavljene stihove generalne konzulice Vesne Haluga na hrvatskome jeziku i u prijevodu Gabora Győrvárja na mađarskom jeziku. Program su uljepšali nadalje domaći pjevački zborovi „Pravi biseri“ i „Izvorni hrvatski pjevački zbor“ te omladinska plesna skupina „Biser“, nadalje gostujući Pjevački bor „Ružmarin“ iz Bačina te KUD „Gara“.

Usljedi je zajednička večera i druženje svih sudionika, zatim bal, a za dobro raspoloženje pobrinuo se domaći orkestar „Zabavna industrija“.

S. B.

Dušnočki KUD „Biser“

Kreativna radionica u Salanti

Na poziv salantske Osnovne škole, tri knjižničarke iz Belišća, Jasna Cukrov Andrišević, Dijana Milišević-Zečević i Vlasta Putar, ravnateljica Gradske knjižnice u Belišću, i šest učenica iz toga grada posjetile su našu školu u Salanti. Prije Božića imali smo prvu radionicu u Belišću, tako smo već kao znanci čekali naše prijatelje iz Hrvatske. Rado su se odazvale našem pozivu. Preko cijele godine gđa Jasna vodi kreativne radionice u Gradskoj knjižnici u Belišću, stoga nije bilo pitanje tko će i ovaj put osmisliti i uputiti djecu u kreativan rad. Ona se pobrinula za sve potrebne materijale i pomagala.

Naše učenice i učenici viših razreda uzbuđljivo su čekali dolazak gostiju, neke su učenice same pekle kolače i nudile gostima. Naši su prijatelji stigli k nama oko 13 sati. Nakon kratkog druženja počeli smo s radom. Djeca su vješto pratila upute gđe Jasne, koja se potrudila da svakom pomogne i tumači pojedine faze rada. Gđa Dijana bila je njezina pomoćnica, a gđa Vlasta glavna fotografkinja.

Radionica i susret odvijali su se u jako dobrom raspoloženju, gđa Jasna dvije aktivnosti ponudila je djeci: od limenke praviti uskršni ures, ukasiti jaja tekstilom i šljokicama. Nakon rada priredili smo malu izložbu i zajedno s radovima se slikali. Nakon rada dalje smo se družili u jezičnoj učionici. Posjetili smo i niže razrede naše škole gdje su bile također kreativne radionice.

Eva Adam Bedić

Suradnja škola „Vijenac“ i „M. Krleža“

Kako donosi portal glasslavonije.hr, osječki učenici 3. razreda Osnovne škole „Vijenac“ i učenici 3. razreda pečuške Hrvatske osnovne škole „Miroslav Krleža“ od 3. do 7. travnja zajedno su boravili u orahovičkoj Školi u prirodi, u okviru dugogodišnje međunarodne suradnje dviju škola. Škola u prirodi trajala je šest dana, a tijekom toga razdoblja učenici su se upoznali, skupa pratili i sudjelovali na nastavi, polazili su školu plivanja, družili se, jačali jezične kompetencije na materinjem hrvatskom jeziku, boravili na svježem zraku... Osim toga, Škola u prirodi pridonijela je i osamostaljivanju učenika jer se većina prvi put na duže vrijeme odvojila od obitelji. Ovu su međunarodnu suradnju omogućili gradovi Osijek i Pečuh.

Učenike su u Centru za edukaciju Gradskog društva Crvenoga križa u Orahovici posjetiti i ravnatelj Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krleže iz Pečuha Gabor Györvári i ravnateljica Osnovne škole „Vijenac“ iz Osijeka Vesna Vrbošić, voditelj Odsjeka za prosvjetu, tehničku kulturu, djecu i mladež Grada Osijeka Davor Brust i ravnatelj Gradskog društva osječkoga Crvenoga križa Denis Ćosić kako bi upozorili na važnost međunarodne suradnje dviju škola i gradova Osijeka i Pečuha kroz Školu u prirodi koja počinje ovom školskom godinom. Djeca su uz raznovrsna zanimanja pohađala i školu neplivača.

Škola u prirodi dio je redovite nastave učenika razredne nastave. Ondje učenici stječu znanja na zaista poseban način, prateći sve prirodne promjene u pravome smislu riječi, te uočavajući njihove međusobne uzročno-posljedične odnose. Uočavanjem odnosa u prirodi učenici stječu osnovne spoznaje o samoj prirodi, odnosu čovjeka prema njoj, važnost suživota čovjeka i prirode. Škola u prirodi traje 24 sata dnevno i omogućava bolje upoznavanje učitelja s učenicima, te samih učenika međusobno. Kroza zajednički život učitelja i učenika postavljaju se temelji za timski rad kroz djelatno sudjelovanje u ostvarivanju programa rada. Škola u prirodi idealna je za stjecanje higijenskih i radnih navika, uljudnosti i kulture u ponašanju, te navike pravilnog ponašanja u prometu. Sve su to korisne navike i pravila koja će učenicima biti od velike koristi u daljnjem životu. Upravo u tome i je bit Škole u prirodi, zato što učenicima u najpogodnijem razdoblju njihova psihofizičkog razvoja daje temeljne odrednice razvijanja njihove ličnosti i tijela.

Program Škole u prirodi zasniva se na planu i programu III. i IV. razreda osnovne škole, a boravak u Školi u prirodi traje 24 sata dnevno.

-mcc-

Neobična ura povijesti s promocijom knjige

U Gradišću objavljeno unikatno djelo

„Vazetye Szigheta Grada“

„Ti se jedini zauzimaš za spas domovine i bdiješ nad dobrobiti svojega naroda i trudiš se oko koristi onih koji su tebi vjerni i tvom kraljevstvu. Stoga je ova knjižica potaknuta tim razlozima za tvoje pohvale sastavljena na našem domovinskom jeziku koji se zove ilirski (hrvatski), i sadrži povijest Sigeta i tvoga vrlo slavnoga pradjeda. Ona je već prije ugledala svjetlo dana, a sada je mojom zaslugom konačno iznova tiskana i tebi posvećena“ – ovako piše u svojoj posveti Petar Fodroczy praunuki Nikole IV. Zrinskoga, u knjigi naslova „Vazetye Szigheta Grada. Szlosheno po Barni Karnarutichiu Zadraniu, znovich na szvetlo dano po Petru Fodroczy Letta 1661.“, ku je na kraju prošloga ljeta izdala Udruga „Čakavska katedra“ u Šopronu.

Na promociju te slavne knjižice i na neobičnu uru povijesti smo skupadošli pred kratkim u koljnofskom restoranu Levanda, kade je dr. Franjo Pajrić, predsjednik spomenute Udruge, govorio ne samo o reprint-izdanju nego je pokušao predstaviti i povijesno razdoblje sigetske bitke ter junačke smrti Nikole Šubića Zrinskoga iz 1566. ljeta. „Pred ljetodan znanost o povijesti je još tako držala da ove knjižice nij, iako se toliko znalo da je izdana 1661. ljeta, skoro sto ljet kašnje nego se je dogodilo ono, ča je va njoj napiseno. Već zdavno poznamo profesora dr. Alojza Jembriha ki je u knjižnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (HAZU) u Zagrebu našao jedan jedini primjerak ove knjižice, iako je u njoj par hartic jur falilo“, rekao je Franjo Pajrić ter nastavio: „Na omotnu stranu smo stavili željezni šišaljak i sablju Zrinskoga, ča su va

bečkom muzeju va trezori čuvali i lani smo va Čakovcu na izložbi mogli viditi misecdan dugo“. Po Pajrićevu riči Zrinski su imali u žila i krvi bojevanje, dovoljno im je bilo preštati knjige, nisu prahali pohadjati vojne škole, čutili su, kako se moraju vojevati i pristupiti boju. Reprint-izdanje opiše sigetsku bitku po Barni Karnarutiću Zadraniu, ku je sto ljet kasnije Petar Fodroczy nanovič izdao, istina, jezično prilagodjeno za štitelje u sjevernoj Hrvatskoj. U neobičnoj hrvatskoj uri povijesti predavač je govorio i o sigetskoj tvrđavi ka je bila načinjena u onu dob od zemlje, a s drivom je bila pojačana, a spomenuo je i takove zanimljivosti da su Turki naučili pri jednoj prethodnoj borbi da se Siget ne da zauzeti prez toga da s močvare vodu ne pušćaju doli. Tako je u okolici Sigeta kih 20 000 ljudi kopalo kanale i ovako je bila „pobjeda“ garantirana u tom vjerskom boju (moderno rečeno džihadu), u kom je i sultan Sulejman umro, a i Zrinski je zgubio svoj žitak. Lani je na Pajrićevu inicijativu u Eberavi postavljena spomen-ploča pri vanjskoj stijeni Erdődyjevoga dvorca na spominaak druge ženidbe Nikole Šubića Zrinskoga ki je ovde zeo za ženu Evu Rosenberg iz Moravske. U Šopronu je organiziran lani i simpozij o sigetskoj bitki skupa s izložbom posvećenom istoj tematiki u Rejpal-hiži, a još u ljetu obilježavanja 450. obljetnice sigetske opsade i smrti njegovoga junaka je „Čakavska katedra“ Šoprona dala nam u ruke ovu vridnu knjižicu, pravi kinč „čarobne moći i uhvatljive simbolike“.

Tiho

Trenutak za pjesmu

Zemlja I. Seattle

Prodat ne mogu to što mojim posjedom nije
prodat ne mogu tlo, kojemu pripadam sam.
Reče bijelcu Seattle, Suqamisha mudri poglavar.
Prodat ne mogu tlo, kojim luta bizón.
Zemlja je moja mati, to već predobro znadem.
Kako je mogao znat da mu je zemlja mat.
To mu je ona rekla, jer znade govoriti zemlja,
govori zemlja to znam, jer i sam je dobro čuh.

Ivan Slamnig

„Šokadijo, u srcu te nosim, / dok god živim, time se ponosim“

Izložba i revija narodnih nošnji šokačkih Hrvata u Mađarskoj

Foto: AKOS KOLLAR

U Mađarskoj žive brojne hrvatske subetničke skupine, tako i šokački Hrvati koje neki etnografi dijele u podskupine; podravski Šokci (Kašad, Semartin), santovački Šokci (bački Šokci), mohački Šokci (Šokci iz Mohača i uže okolice) i seoski Šokci (Kozar, Lotar, Šaroš, Birjan, Belvar, Olas, Minjorod, Katolj...).

U sklopu ovogodišnjih Dana hrvatskoga jezika u auli Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krleža, na zamisao učiteljice Vesne Velin, priređena je, s velikim uspjehom, izložba i revija narodnih nošnji šokačkih Hrvata u Mađarskoj.

Izložbu je otvorila etnologinja u mirovini Ruža Begovac, dugogodišnja ravnateljica pečušskog Etnografskog muzeja. Izloženi su dijelovi nošnje svih šokačkih skupina Hrvata u Mađarskoj. Na modnoj pisti našlo se četrdesetak modela, što učenika škole što njezinih djelatnika, svi oni hrvatskih su korijena i svi su s oduševljenjem i zanosom otvorili svoje obiteljske škrinje vadeći i dijelove nošnji za izložbu i oblačeći se u najljepše što imaju te ponosno noseći to.

Na pozornici su se šetali modeli u dijelovima narodne nošnje koje su izradile Anka Gatai i Marica Matičanac. Gđa Anka obu-

kla je svoja dva unuka Davida i Romea, učelnike pečuške Hrvatske škole. Obadvije su posudile svoje blago, naime neke su nošnje stare i preko sto godina, za potrebe revije narodnih nošnji. Reviji i njezinu uspjehu pridonijela je i glazbena pratnja školskog orkestra pod ravnanjem profesora Grga Kovača, te osmišljeno i stručno vođeni program učiteljice Vesne Velin.

Branka Pavić Blažetin

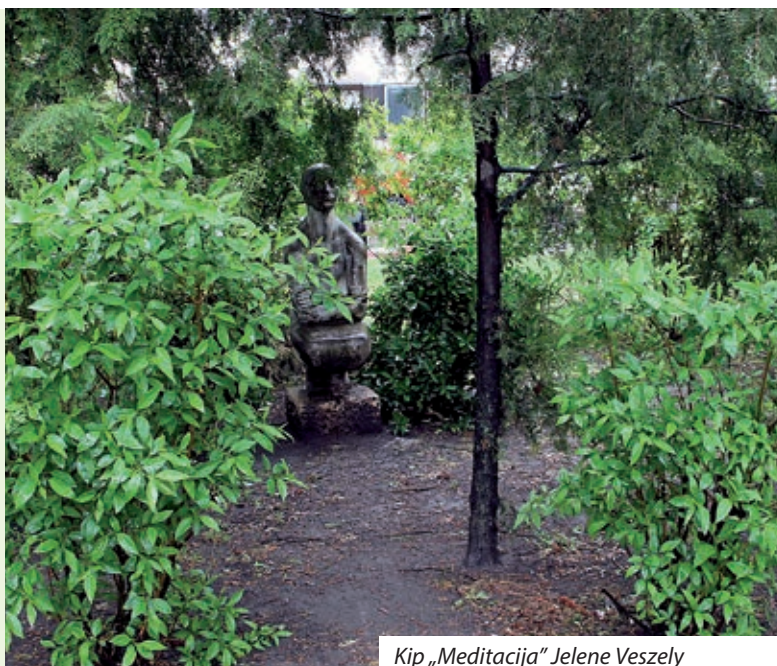

Bogatstvo...

Šokice

Nove uredske prostorije i poticaj Hrvatske samouprave XV. okruga

Na prošloj sjednici, 19. travnja 2017., vijećnici Hrvatske samouprave XV. okruga raspravljali su o obnovi svojih novih uredskih prostorija, o poticaju novoga prostornog uređenja kipa Jelene Veszely „Meditacija“ na Trgu Mézeskalács, prihvatili su nacrt proračuna za 2017. godinu i nacrt nadolazećih programa. Osim zastupnika – Stjepan Kuzma (predsjednik), Marija Lukač, Žuža Kuzma – na sastanku je bio i predstojnik okružnog Odjela za prostorno uređenje Tibor Németh.

Kip „Meditacija“ Jelene Veszely

U budimpeštanskoj četvrti Rákospalota, Pestújhely, Újpalota (XV. okrug) već od uvođenja manjinskoga samoupravnog sustava djeluje Hrvatska samouprava. Svoje uredske prostore (140 metara četvornih), od 1995. do 2007. godine imala je u Ulici Órjárt, gdje je priređivala svoje godišnje programe, koje su bile redovito lijepo posjećene, štoviše i druge manjinske samouprave često su u njihovoj priredbenoj dvorani priređivale svoje programe, ali ovdje su bili i zajednički manjinski sadržaji, kao što su: Narodnosni dan ili Narodnosni božićni susret, također i okrugli stolovi pojedinih manjina. Mjesečno su plaćali simboli-

čan iznos od 30 tisuća forinta, a bilo je godina kada tek forintu. U travnju 2007. godine telefonski ih je potražila Samouprava XV. okruga kako bi se narečenim prostorom koristila u druge svrhe, za dječju polikliniku, a zauzvrat će za Hrvatsku samoupravu osigurati prostorije u približnoj veličini. Njihov je uredski namještaj odvezen u skladište gdje je dandanas. Međuvremeno bilo je riječi o najamu prostorija ili o domu narodnosti (2016.) budući da je međudobno broj manjinskih samouprava s tri – hrvatska, njemačka, srpska – porastao na osam. Prijedlog o domu narodnosti neke samouprave nisu prihvatile, i tako ova je zamisao otpala. Od 2007. za svoje sjednice Hrvatska samouprava imala je prostor od zamalo 20 metara četvornih, kojim se zajednički koristila s drugim manjinskim samoupravama. Od 1. ožujka 2017. od tvrtke Palota Holding Ingtatlan- és Vagyongezelő unajmljuju prostor od 43 metra četvornih (bivši kozmetički salon u parku Szilas) mjesečno za 5590, plus 27 posto PDV-a, te sve ostale komunalne troškove dužni su mjesečno plaćati, unatoč tome da on nije osposobljen za djelovanje. Obnovu tih prostorija, izuzev ličenja zidova, obaviti će narečena tvrtka. Također su dužni svake godine podnijeti izvješće o njihovoj svrsishodnoj uporabi. Zastupnici Hrvatske samouprave XV. okruga pomalo su ožalošćeni jer su računali na bolje uvjete za rad, a s iznenađenjem su ustanovili činjenicu kako u okružnom listu posljednjih desetak godina nema ni slova o njihovim priredbama, premda se uvijek naglašavalo da su „dika“ XV. okruga. No još uvijek imaju nade i snage za daljnji rad. Tako su potakli da kip Jelene Veszely „Meditacija“ na Trgu Mézeskalács dobije prikladno prostorno uređenje te da se očisti i obnovi. Po riječima predstojnika okružnog Odjela za prostorno uređenje Tibora Németha, prvo treba raščistiti vlasničke odnose kipa, i slaže se da okoliš skulpture, koja je jedva vidljiva od okolnoga grmlja i drveća, treba prostorno urediti, kip očistiti i obnoviti te mu izgraditi postolje. I kako reče, u svemu narečenom bit će na pomoći Samoupravi. Hrvatska samouprava će ove kalendarske godine gospodariti s iznosom od umalo milijun i sedamsto tisuća forinti. Također su prihvaćeni i nadolazeći programi kao što je gostovanje na Danima općine Donjega Kraljevca i izložba radova Valerije Seleši, koja će biti zajednička s Croaticom.

Kristina Goher

Marija Lukač, Stjepan Kuzma, Tibor Németh, Žuža Kuzma

Novi uredski prostor

Koljnof – Buševac – Vukovina

Šesta „Posebna škola hrvatskoga jezika“

Pred kratkim je završen skupni projekt vukovinske centralne škole i Dvojezične škole i čuvarnice „Mihovil Nakočić“ u Koljnofu, pod nazivom „Posebna škola hrvatskoga jezika“. Na inicijativu umirovljenoga školskoga direktora Krešimira Matašina, pred šestimi ljeti su po prvi put boravili učitelji dva tajeđu u koljnofskoj školi i podučavali tamošnju dicitu, a potom veljek tajeđan dan su se učili, pobrali doživljaje i pokusili hrvatsku sredinu vježbajući stalno hrvatski jezik, školari 4. razreda. Ljetos ov model je opet pozvao hrvatske pedagoginje u Koljnof, a koljnofsku dicitu u pratnji učiteljic pak u Vukovinu, Buševac i još na razna mjesta. O ovolutjetni iskustvi smo razgovarali s direktoricom koljnofske škole Agicom Sárközi ter s Ingrid Klemenšić, učiteljicom hrvatskoga jezika u koljnofskoj školi i predsjednicom mjesne Hrvatske samouprave.

„Naša suradnja s vukovinskom školom dura već od dvadeset ljet, a iz tih

susretov se je narodio projekt za posebnu školu hrvatskoga jezika. Ljetos smo imale dvi učiteljice iz Vukovine, Snježanu Kovčalića i Zoricu Kovačić, jako su bile simpaticne i otvorene. Već smo je tako čekali u zbornici da su posebno mjesto imale. Meni je najdraže kad se čuje hrvatska rič, ne samo u zbornici i razredi nego cijeli dan, od jutra do kasnoga otpodneva med školskim zidinami“, tvrdila je školska ravnateljica, ka je još dodala da su dica apolutno učna da je svenek neki gost iz Hrvatske u školi. Učiteljice su u ti dani prikzele školski ritam u Koljnofu, držale su ure, jedna pedagoginja pak je i dicitu pripravila na jezični ispit, zbog česa su školari bili jako oduševljeni. Na kraju boravka stručni tajeđni završavaju s jednom urom, kamo su pozvani i peljačtvo vukovinske škole a i domaći gosti. „Svako ljet me oduševi, i nije jur presećenje, samo človiku srce bolje tuca, kad vidi svoje školare, kako reagiraju na autentičnu hrvatsku rič, i svenek nam je žao kad moraju gost-učiteljice zbogomdati našoj školi. Mi bi je rado imali i na duglje vrime, ali k tomu fali potpisani ugovor med dvi državami da bi pedagoge znao negdo i financirati. Damir Bedić, ravnatelj vukovinske škole, je rekao da jur sad imaju 5 – 6 kandidatov ki bi kljetu došli skupa s nami djelati u ovom projektu, a to nam daje ipak neku potvrdu da je jedinstveno i hvalevidno ono, ča skupa djelamo“, istaknula je još Agica Sárközi. U

drugom dijelu ovoga projekta, pod peljanjem Ingrid Klemenšić, 25 školarov je gostovalo od 20. do 24. marcijuša u Buševcu i Vukovini. Koljnofska dica su diozimala na zanimljivi dogodjaji, napravila su izlete u Zagrebu, upoznala su lipi kraj Turopolja. Dica su bila smješćena kod familijov, dopodne su sudjelovala u nastavi, a otpodne su imala razne zanimacije. „Na završnoj priredbi je učiteljica u Buševcu, Natalija Bobesić, izmislila da će dica predstaviti igrokaz, pjesmice, recitacije, i moram reći da su bili naši učeniki jako šikani, vridno su pokazali i hasnovali svoje znanje hrvatskoga jezika. Slobodno vrime su imali jako malo, jer su bili zauzeti s različitim programi, tj. farbali su jaja, pogledali smo etnokuću u Starom Čiču, tamo su imali športske aktivnosti sa starrinskim igrami, u Velikoj Gorici posjetili smo ognjogasnu postrojbu, a u gradskoj knjižnici im je organiziran kviz o Hrvatskoj, tako da smo uživali u svakom trenutku boravka u Lipoj Našoj“, rekla je učiteljica Ingrid Klemenšić i nastavila: „Ljetos smo imali duplo toliko dice kot lanika, Buševac je malo selo, imaju samo 15 učenikov, a naših je bilo 25. Zato je i važno da direktor upelja u projekt i druge škole iz okolice, otkud isto tako kanu dojtj dica, a mi pak kanim i nadalje imati ove kontakte i ispuniti želju svim da doputuju do nas i da vidu, kako živimo mi Gradišćanski Hrvati u Ugarskoj“, dodala je još Ingrid Klemenšić informirajući nas da će do ponovnoga spravišća dojtj samo u jesen, kad će oni biti domaćini učiteljskoj i učeničkoj grupi iz Vukovine. *Tiho*

FOTO: INGRID KLEMENŠIĆ

Jedanaesto Dravsko proljeće

KUD „Drava“ i KUD „Podravina“

Kako kaže starinski načelnik Šandor Matoric, sve je započelo 2007. godine kada je voditelj pečušškoga KUD-a Tanac József Szávaí potražio partnere u Starinu radi organiziranja priredbe koja bi oko običaja podravskih Hrvata vezanih uz Mladi Uskrs okupila Starinčane. Starin je brzo našao pravog partnera, dugogodišnjega prijatelja, selo Sopje i načelnika Josipa Granjaša. I tako polako uz Starin i Sopje počela je rasti ova kulturno-folklorna manifestacija, koja je ove godine okupila 16 kulturno-umjetničkih društava iz Hrvatske i Mađarske te Bosne i Hercegovine, uz koncert Mladena Grdovića. U programu Dravskoga proljeća bilo je najavljeno 17 KUD-ova, ali pečušški KUD Tanac zbog objektivnih razloga nije se odazvao pozivu, odgodio je svoj dolazak

Prošlogodišnje jubilarno, deseto Dravsko proljeće održano je u Starinu, a ovo, jedanaesto, u Sopju 22. travnja. Jer svake se godine okupljaju Hrvati na dvjema obalama rijeke Drave, jedne godine u Starinu, druge u Sopju. I tako iz godine u godinu, jedne

Tamburaški zbor i orkestar „Biseri Drave“

godine na mađarskoj, druge godine na hrvatskoj strani rijeke Drave, u Starinu i Sopju, u organizaciji mjesnih samouprava tih naselja organizira se Dravsko proljeće.

Ove godine organizaciju priredbe potpisuju Općina Sopje i Zajednica podravskih Hrvata te starinska Seoska samouprava. Voditelj programa bio je Branko Uvodić, a sve nazočne pozdravili su načelnici Sopja i Starina, Josip Granjaš i Šandor Matoric, a Igor Andrović, pročelnik za gospodarstvo, poljoprivredu i europske fondove Virovitičko-podravške županije, otvorio je Dravsko proljeće. Između ostalih priredbi su pribivali HDS-ov predsjednik Ivan Gugan i predsjednik Zajednice podravskih Hrvata Jozo Solga.

Sveta misa održana je u župnoj crkvi sv. Marije Magdalene. Slijedila je povorka sopjanskim ulicama, a potom nastup i program KUD-ova u mjesnom domu. Nastupili su: sopjanski KUD „Podra-

Domaćini priredbe: sopjanski načelnik Josip Granjaš i starinski načelnik Šandor Matoric

Martinački ženski pjevački zbor „Korjeni“

vac“, starinski Tamburaški sastav „Biseri Drave“, barčanski KUD „Podravina“, lukoviški KUD „Drava“ i martinački ženski pjevački zbor „Korjeni“, KUD „Suopolje“ iz Suhopolja, KUD „Lipa“ iz Nove Bukovice, KUD „Usora“ iz Usore, KUD „Virovitica“ iz Virovitice, Udruga žena „Josipovo“ iz Josipova, KUD „Seljačka sloga“ iz Šljivoševaca, Klapa „Eufemija“ s otoka Raba, KUD „Mikleuš“ iz Mikleuša, KUD „Podravina“ iz Čađavice, KUD „Laz“ iz Laza i Klapa „Mela“ s Murtera.

MCC&EMMA

Mala stranica

Dan Sunca

Sunce je izvor života. Slavimo ga svaki dan, no Svjetski dan Sunca obilježava se 3. svibnja. Sunce je svakidašnja pojava, ujedno i uobičajena. Upravo zbog toga često zaboravljamo važnost i ulogu Sun-

ca. Svojom pojavom uvijek nagovještuje novi početak, neko novo svjetlo, novu nadu. Potiče na život, na volju, na raspoloženje, na istraživanja sebe i okoline. Zamisao za obilježavanje Dana Sunca potekla je od američkog predsjednika Jimmyja Cartera, a njegovo obilježavanje potiče i NASA. Jedan od glavnih ciljeva jest raditi na daljnjem razumijevanju međudjelovanja Sunca i Zemlje, posebno glede okoliša s nadom da će bolje razumijevanje ovih tijekova pomoći znanstvenicima da predvide aktivnosti Sunca, a time i vremenske uvjete na Zemlji.

Nagradna igra br. 13

Dragi naši vjerni čitatelji Male stranice! Rješenja nagradne igre za travanj pošaljite nam do 7. svibnja, po običaju, u poruci Fejsbukove stranice Medijskog centra Croatica! Sva rješenja sakupljamo do kraja svibnja i početkom lipnja proglasit ćemo glavnu nagradu.

Vježbajmo hrvatski jezik – koja je pravilna rečenica? Izaberi!

- a) Jedanputa smo bili u Puli. b) Jedanput smo bili u Puli.
- a) Pozdravljam svih u studiju. b) Pozdravljam sve u studiju.
- a) Dođite ovamo! b) Dođite ovdje!
- a) Josip, čuješ li me? b) Josipe, čuješ li me?
- a) Igralište je nedaleko od škole. b) Igralište je nedaleko škole.
- a) Pozdravlja goste u ime oca. b) Pozdravlja goste u ime oca.
- a) Baka će odmoriti. b) Baka će se odmoriti.
- a) Milijun kuna. b) Milion kuna.
- a) Dijete zna brojiti do deset. b) Dijete zna brojati do deset.
- a) Osvojio je 23 bodova. b) Osvojio je 23 boda.

Uspjeh hošigovaca u pružanju prve pomoći

U budimpeštanskoj Gimnaziji „László Németh“ 21. travnja 2017. Crveni je križ organizirao natjecanje u pružanju prve pomoći. HOŠIG-ovi učenici već više godina sudjeluju na tome nadmetanju, i svaki put osvajaju drugo ili treće mjesto, ali ove godine družina u sastavu Zsófia Foltin (voditeljica družine), Éva Balassa, Milena Marinković, Luca Molnár i Zétény Sziva osvojila je prvo mjesto. Učenike je i ovoga puta pripremila i vodila nastavnica Eva Kolar. Regionalno natjecanje „Sjeverna Pešta“, na kojem je sudjelovalo 12 družina – šest skupina osnovnih škola i šest gimnazijskih – trajalo je tri sata, a sudionici su trebali rješavati više testova. Bilo je i praktičnoga prikaza pružanja prve pomoći, a također se bodovao i skupni rad. Ovaj rezultat ujedno i obvezuje hošigovce na nastavak pripreme i učenja, jer ih 19. svibnja očekuje županijsko natjecanje. Hvala patronažnoj sestri Edini Szabó, čestitam dragim roditeljima i zahvaljujem na potpori!

HOŠIG

Na Danu Karlovačke županije

U okviru suradnje Hrvatske državne samouprave s Karlovačkom županijom predstavnici Hrvatske državne samouprave, Ivan Gugan, predsjednik i Jozo Solga, voditelj HDS-ova Ureda, 13. travnja pribivali su svečanoj sjednici Županijske skupštine u povodu Dana Karlovačke županije. Svečanom obilježavanju pridonijela je svojim nastupom na glasoviru Bernadeta Turul, učenica Gimnazije Miroslava Krleže, rodom iz Serdahela.

Predstavnici Hrvatske zajednice iz Mađarske u društvu župana Ivana Vučića i Eve Sobotik Pavan, pročelnice za međunarodnu suradnju

Suradnja između Hrvatske zajednice u Mađarskoj s Karlovačkom županijom uspostavljena je lani u Pečuhu prigodom svečanog obilježavanja 25. obljetnice neovisnosti Republike Hrvatske u organizaciji Generalnog konzulata Republike Hrvatske, na čelu s generalnom konzulicom Vesnom Haluga. Izaslanstvo Karlovačke županije, predvođeno županom Ivanom Vučićem, tada se upoznao s ustrojstvom hrvatske narodnosti u Mađarskoj i nekim od njezinih ustanova. Onda su se već sastali predstavnici objiju strana razmatrajući povezne točke suradnje. Prema riječima HDS-ova predsjednika Ivana Gugana, hrvatska zajednica razmišlja ponajprije o suradnji na kulturnom i obrazovnom polju. Polaznici karlovačke Glazbene škole nastupili su u Pečuhu, a na Danu Karlovačke županije učenica pečuške gimnazije Bernadeta Turul nastupila je sviranjem na glasoviru. Uskoro će studenti pečuške katedre kroatistike posjetiti Karlovac, međutim, kako nam reče predsjednik Gugan, o konkretnim planovima suradnje trebat će pričekati mjesne izbore u Hrvatskoj i tada s novim vodstvom razmotriti mogućnosti nastavka. Sudjelovanje na Danu županije bila je prigoda za proširivanje veza i potvrđivanje želje za daljnjom suradnjom.

beta

Suradnja keresturske i golske škole

U organizaciji Hrvatske samouprave Zalske županije i keresturske Hrvatske samouprave, početkom travnja sastali su se učenici i nastavnici Osnovne škole sela Gole i keresturske Osnovne škole „Nikola Zrinski” sa željom da produbljaju suradnju započetu lani.

Suradnja između ustanova započela je lani kada se Osnovna škola sela Gole pridružila kao partner u kandidiranju prekograničnog europskog projekta što ga je predala Hrvatska samouprava Zalske županije. Nažalost, projekt nije odobren, ali bez obzira na to ustanove su odlučile da će suradnju nastaviti. U kerestursku školu uoči korizme stiglo je izaslanstvo Osnovne škole sela Gole, na čelu s ravnateljem Hrvojem Matićem, i članovi školskoga pjevačkog zbora. Na susretu su učenici zajedno učili hrvatske pjesme uz keresturske tamburaše, šarali uskrсне pisanice, a najbolje su bile slobodne aktivnosti kada su se mogli družiti. Sljedeći će susret biti 25. svibnja u Goli na Danu škole.

beta

Ravnateljica keresturske i ravnatelj golske škole

PAŠKA ČIPKA IZLOŽENA I U MIŠLJENU

Dana 7. travnja u prostoru gradske kuće gradića Mišljena otvorena je izložba Paške čipke. Izložba je ostvarena u organizaciji mišljenske Gradske i Hrvatske samouprave, a ostvarili su je mišljenski gradonačelnik dr. Károly Bíró i zastupnik Županijskog vijeća Zadarske županije Dušan Herenda. Prijateljstvo Mišljena i grada Paga traje već desetak godina, a potpisana je i povelja o prijateljstvu 2016. godine. Suradnja se namjerava ostvarivati na polju kulture, sporta, politike i gospodarstva. Katalizator je suradnje između ostalih i poduzeće Zavičaj u Vlačićima. Nadaleko čuvena paška čipka već je više puta predstavljena diljem Mađarske. Prva čipkarska škola u gradu Pagu otvorena je 1907. godine. Paška čipka, nematerijalna je baština UNESCO-a i kulturno dobro Hrvatske. Paška čipka počela se za crkveno ruho šivati još prije 600 godina, a poznata je i kao bijelo zlato grada Paga. Sestre benediktinke iz samostana sv. Margarite bile su glavni pokretač čipkarstva i škole čipke u gradu. Danas se u samostanu čuva zbirka s više od 120 izložaka čipke koju benediktinke skupljaju više od 150 godina.

ALJMAŠ

Na građanski poticaj, a supotporom građana i Gradske samouprave, u aljmaškoj Ulici svetog Stjepana izgrađeno je novo dječje igralište. Pošto su ga djeca lijepo prihvatila, pokrenut je novi poticaj za njegovo proširenje. Sredstva koja pristignu na račun s naznakom Szent István utcai játszótér 11732088-15336471-60060000, gradska će samouprava udvostručiti, od čega će se postaviti nova njihaljka još prije početka ljetnog odmora.

SANTOVO

U okviru pobožnosti u čast Fatimske Gospe na santovačkoj Vodici, prvo misno slavlje ove godine, ujedno i župno krizmanje 13. svibnja, s početkom u 18 sati predvodit će kalačko-kečkemetski nadbiskup dr. Balázs Babel. Prije mise od 16 sati odvija se klanjanje Presvetom Oltarskom Sakramentu. Sakrament Svete potvrde ili Krizme, koja zajedno s krštenjem čini cjelinu sakramenata kršćanske inicijacije, a kojom se potvrđuje vjera i pripadnost Crkvi, primit će gotovo četrdeset mladih, osim iz Santova i iz susjednog Dautova (Dávod) te obližnje Čatalije (Csátalja). Među njima i nekoliko santovačkih Hrvata rođenih između 1999. i 2001. godine, koje je pripremila vjeroučiteljica Katalin Molnár Tomašev.

BAĆINO

Kako nam uz ostalo o planovima reče Franjo Anišić, predsjednik Hrvatske samouprave, na ljeto o blagdanu svetog Ivana (Ivanjdan) predviđaju na Salašima obnoviti proštenje. Negdje u prošlom stoljeću velika oluja uništila je sve usjeve, pa su se Baćinci zavjetovali da na taj dan više neće raditi, nego će pribivati misnomu slavlju i održati proštenje. Budući da imaju hrvatski križ, tako će na tome mjestu, u suradnji sa župnikom i s HKUD-om „Vodenića“ te s Hrvatskim izvornim pjevačkim zborom „Ružmarin“, zajedno organizirati proštenje na nekadašnjim Salašima. Nakon toga sudjelovat će na seoskoj Češnjakijadi. Za Malu Gospu povodom župnoga proštenja organizirat će misu na hrvatskom jeziku. U listopadu će ustrojiti već redoviti Županijski susret hrvatskih učenika na kojem sudjeluje 150-ak bačke djece. I u prosincu, na drugi dan Božića, imaju svečanu misu na svome jeziku, a poslije druženje na domjenku.

STARIN

Hrvatska samouprava Šomođske županije i ove godine organizira „KUP PODRAVSKIH RIBIČA“ natjecanje u ribolovu koje će se prirediti u nedjelju, 7. svibnja 2017., s početkom u 7 sati na ribnjaku: Brestik – Starin. Nako dobrodošlica i otvorenje kod ribičke kuće na ribnjaku predsjednice Hrvatske samouprave Šomođske županije Jelice Maćok Čende slijedi natjecanje od 7.30 do 12 sati. Natjecanju slijedi objava konačnih rezultata, uručenje nagrada i zajednički objed u 12.30.

KOPRIVNICA

U sklopu proslave Dana Koprivničko-križevačke županije u Domoljubu, 13. travnja generalnoj konzulici Republike Hrvatske u Pečuhu Vesni Haluga dodijeljena je Plakata župana Koprivničko-križevačke županije Darka Korena za uspješnu suradnju te promicanje ugleda spomenute Županije u zemlji i inozemstvu. Napomenimo da je u sklopu promotivnih aktivnosti na području Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Mađarskoj 2016. godina bila u znaku Koprivničko-križevačke županije. Ostvaren je niz događanja i programa kulturnog i gospodarskog sadržaja

Program Hrvatskog kazališta za svibanj

4. svibnja 2017. g. u 9.30 Dejan Fajfer – Goran Smoljanović: Majstori, pretpremijera, Pečuško treće kazalište

4. svibnja 2017. g. u 14 sati Dejan Fajfer – Goran Smoljanović: Majstori, premijera, Pečuško treće kazalište

7. svibnja 2017. g. u 18 sati Zoltan Gatai: Marica – pučka igra, Potonja

12. svibnja 2017. g. u 19 sati Ken Kesey – Dale Wassermann: Let iznad kukavičjega gnijezda – gostovanje Pečuškog baleta, Budimpešta

14. svibnja 2017. g. u 16 sati Zoltan Gatai: Marica – pučka igra, Mohač

26. svibnja 2017. g. u 20 sati Margit Kaffka: Boje i godine, Virovitica.

U organizaciji Hrvatske državne samouprave, priređuje se obilježavanje Dana hrvatskoga tiska, 4. svibnja, s početkom u 12 sati u Croaticinoj priredbenoj dvorani pod pokroviteljstvom Zvonka Milasa, državnog tajnika Središnjega državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Miklósa Soltésza, državnog tajnika Ministarstva ljudskih resursa, i Ivana Gugana, HDS-ova predsjednika. Nakon pozdravnih riječi pokrovitelja priredbe i ravnatelja Croaticice Čabe Horvatha slijede predavanja koja će održati: Branka Pavić Blažetin, Richard Tircsi i Tímea Šakan Škrilin. Slijedi Dan Croaticinih otvorenih vrata i koncert sastava Koprive.

**Pozivnica
Meghívó**

Dan grada Paga, odlikovan Mišo Hepp

Dan grada Paga obilježava se 30. ožujka na spomen čina kojim je „Bela IV., milošću Božjom kralj Ugarske, Dalmacije, Hrvatske, Rame, Srbije, Galicije, Lodomerije i Kumanije“, u znak zahvalnosti što su ga Pažani obranili i zaštitili od tatarske provale, 1244. godine izdao povelju kojom se Pag proglašava slobodnim kraljevskim gradom. Na svečanoj sjednici gradskog vijeća gradonačelnik Željko Maržić uručio je godišnja priznanja, među njima i priznanje Miši Heppu, glasnogovorniku Hrvata u Mađarskom parlamentu, koje je preuzeo u Heppovo ime Tibor Radić, ravnatelj Pansiona Zavičaj d. o. o., poduzeća Hrvatske državne samouprave koje se nalazi u Vlačićima na otoku Pagu. Grad Pag održava prijateljske veze s više naselja u Mađarskoj, tako s gradićima Sigetom i Mišljenom.

ŠELJIN

Dana 13. svibnja, ako ste ljubitelj vožnje biciklom, možete sudjelovati na biciklističkoj turi naziva Živimo među blagom. Vozi se na dionici: Šeljin – Ivanidba (Drávaiványi) – Starin – Križevci – Martinci – Alsóerdő – Fok – Bogdašin – Šeljin. Registrirati se za sudjelovanje može se na gradskom kupalištu 13. svibnja od 7.30 do 9.00, uz ulog od 1500 forinta. Više informacija na: kozosseghaz@sellye.hu, ili na telefonu: 73/480-245.

DOMBOVAR, VIR

I predsjednik Hrvatske samouprave grada Dombovara Gabor Varga Stadler stanovnik je grada Vira. Tako i on redovito sudjeluje na turističkom predstavljanju Vira na brojnim odredištima od one zagrebačke u hotelu Sheraton do nedavne osječke. Zajedno s njim prijatelj je Vira i državni tajnik za nacionalnu politiku Árpád Potápi, parlamentarni zastupnik, koji je također sudjelovao na osječkom predstavljanju virskoga turizma. Gradovi Vir i Dombóvár jesu gradovi prijatelji već više od jednoga desetljeća.

BUDIMPEŠTA

Hrvatska samouprava grada Budimpešte i Hrvatska samouprava X., XI., XII. i XIII. okruga pozivaju regijske nogometne momčadi Hrvata u Mađarskoj na sudjelovanje na jubilarnome nogometnom turniru „In memoriam Stipan Pančić – Budimpešta, 2017“, koji će biti 10. lipnja 2017., s početkom u 9.30 u HOŠIG-u (XIV. okrug, Kántorné sétány 1 – 3). Prijave se očekuju do 10. svibnja 2017., detaljnije informacije od Stipana Đurića: 06 30 954 8399 ili e-mail: gyurity@gmail.com.

SANTOVO

Na izvanrednoj sjednici Seoskog vijeća 3. travnja, donesena je odluka o javnoj nabavi za izgradnju nogostupa u ulicama Rákóczi, Dózsa, Petőfi, Rózsa i Oslobođenje. Na temelju pristiglih i vrednovanih ponuda, odlukom je utvrđeno da će izvođač radova na temelju najpovoljnije ponude biti Soltút Kft. iz istoime-nog naselja. Prema tome izgradnja nogostupa stajat će 34,64 milijuna forinta.

NOVE CESTE U SEMELJU

Prije nekoliko godina počela je obnova seoskih puteva u Semelju. Tako je nedavno ondje predana na uporabu još jedna dionica seoskih puteva u koju je uloženo 30 milijuna forinti dobivenih natječajem. Ostvaruju se tako brojna infrastrukturna ulaganja, a kako saznaje Medijski centar Croatica, seosko poglavarstvo, na čelu s načelnikom Józsefom Kumlijem prati i dalje natječajne mogućnosti kako bi se obnovili svi seoski putevi. Već drugi put semeljska Seoska samouprava dobila je sredstva za obnovu seoskih puteva. Ovoga puta obnovljen je donji dio Ulice Józsefa Attile. Svečanosti predaje na križanju Ulice Damjanics i Ulice Józsefa Attile pribivao je i državni tajnik za kulturu Ministarstva ljudskih resursa Péter Hoppál.

FOTO: ALEXANDRA MESIC